



KVALITETSSYSTEM FOR UTDANNINGSVIRKSOMHETEN VED UNIVERSITETET I TROMSØ



Kvalitetssystem for utdanningsvirksomheten ved Universitetet i Tromsø

INNHold

1. FORMÅL OG OPPBYGNING.....	2
2. AKTØRER OG ANSVARSOMRÅDER.....	7
3. EVALUERING OG TILBAKEMELDING	17
4. ANALYSE AV UTDANNINGSKVALITETEN	23
5. ARBEIDS- OG ANSVARFORDELING MELLOM NIVÅENE FOR KVALITETSSIKRING OG FORVALTNING AV UTDANNINGENE	26

1. FORMÅL OG OPPBYGNING

Innledning

Universitetsstyret vedtok i møte den 16. juni 2009 i sak S 47-09¹ et nytt, felles kvalitetssystem for utdanningsvirksomheten ved Universitetet i Tromsø. Systemet og de elementer som inngår i denne er gjeldende fra 1.8.09.

Universitetet i Tromsøs kvalitetssystem for utdanningsvirksomheten gir en beskrivelse av UiTs strategiske og systematiske arbeid med utdanningskvaliteten. Systembeskrivelsen er i hovedsak en beskrivelse av de felleselementer som inngår i arbeidet med kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten og arbeids- og ansvarsfordeling for kvalitetssikring og forvaltning av utdanningene. Enhetene skal selv utarbeide prosedyrebeskrivelser for oppgaver som de har ansvar for å gjennomføre. Disse må ikke være i strid med det felles kvalitetssystemet.

Arbeidet med å utvikle kvaliteten på UiTs utdanninger skal forankres blant ledere og ansatte på alle nivå i organisasjonen. Instituttene og den enkelte faglig ansatte har stor betydning for arbeidet med å tilby studier med høy faglig og pedagogisk kvalitet. Studentene har også en viktig rolle i arbeidet med å utvikle utdanningskvaliteten gjennom blant annet å delta aktivt i undervisningsaktivitetene og gi konstruktive tilbakemeldinger til fagmiljøene.

Kvalitetssystemet omfatter virksomhet relatert til utdanningskvalitet og studentenes læringsmiljø. Systemets beskrivelse gjelder for alle utdanningstilbud som UiT er ansvarlig for. Det vil si:

- Enkeltemner
- Årsstudier
- Bachelorprogram
- Mastergradsprogram
- Ph.d.-program
- Profesjonsutdanninger
- Etter- og videreutdanninger

Formål

Kvalitetssystemet er et verktøy som skal:

- Bidra til å skape en kultur der utvikling og forbedring av kvalitet står i fokus.
- Identifisere god kvalitet, avdekke kvalitetssvikt og bidra til korrigerende avsviktende kvalitet.

Arbeidet med utdanningskvalitet skal dokumenteres og være godt synlig for aktørene i universitetssamfunnet.

Utdanningskvalitet

Arbeidet med utdanningskvalitet er knyttet til alle prosesser innenfor utdanningsvirksomheten - fra informasjon overfor mulige søkere til uteksaminering og fra strategiske mål til gjennomføring av tiltak. Alle enheter har ansvar for å konkretisere arbeidsrutiner og tiltak slik at målene for utdanningsvirksomheten nås.

¹ Arkivref. ePhorte 2009/3062-13

Kvalitetssystem for utdanningsvirksomheten ved Universitetet i Tromsø

Følgende syv aspekter inkluderer alle prosesser knyttet til arbeidet med utdanningskvaliteten.

Styringskvalitet

Omfatter universitetets evne til å styre og utvikle kvalitetssikringen av utdanningsvirksomheten.

Rammekvalitet

Omfatter universitetets arbeid med studentens fysiske, psykososiale og organisatoriske læringsmiljø. Dvs. alle forhold som har betydning for studentens læring, helse og trivsel.

Relevanskvalitet

Omfatter utdanningenes relevans i forhold til samfunnets og arbeidslivets behov for kompetanse, og den langsiktige verdiskapningen som utdanningene bidrar til for samfunnet, kulturen og den enkelte student.

Inntakskvalitet

Omfatter nivået på studentenes faglige forkunnskaper når de begynner på et studieprogram slik disse er vektlagt i opptaksregelverk og studieplaner.

Studieprogramkvalitet

Omfatter programmets faglige innhold og organiseringen av de ulike deler som inngår i programmet.

Undervisningskvalitet

Omfatter det faglige og pedagogiske nivået på og gjennomføringen av undervisningsaktiviteter og veiledning.

Resultatkvalitet

Omfatter studentenes faglige prestasjoner og læringsutbytte.

Målsetninger for UiTs arbeid med utdanningskvalitet

UiT har følgende overordnede mål for utdanningsvirksomheten:

Universitetet i Tromsø skal ha gode og relevante utdanningstilbud basert på forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid. Universitetet skal opprettholde bredde og mangfold i sitt samlede utdanningstilbud.

UiTs definerte mål for arbeidet med utdanningskvalitet er forankret i universitetets strategiske plan² og danner grunnlag for styring, ledelse og gjennomføring av kvalitetsarbeidet.

Universitetet mål for utdanningsvirksomheten:

- UiT skal utdanne kandidater som er attraktive på arbeidsmarkedet nasjonalt og internasjonalt. Utformingen av relevante studieprogram skal skje gjennom god samhandling med arbeids- og samfunnsliv.
- UiT skal i samarbeid med praksisfeltet ha en nyskapende tilnærming til praksis i utdanningen.
- UiT skal være nasjonalt ledende innen fleksible utdanninger.
- Gradsprogrammene ved UiT skal være internasjonalt orienterte og gi rom for kvalitetssikrede utvekslingsopphold. Minst 15 % av studentene ved UiT skal være utenlandske studenter. Økningen skal skje dels gjennom en dobling av antallet selvfinansierte studenter på gradsprogram, dels ved økning av antallet

² Jamfør styresak S 37-09 Strategi og handlingsplaner for Universitetet i Tromsø (arkivref. ePhorte 2009/3873)

Kvalitetssystem for utdanningsvirksomheten ved Universitetet i Tromsø

utvekslingsstudenter og dels ved økt rekruttering av utenlandske statsborgere bofast i Norge.

- UiT skal øke samsvaret mellom studentenes planlagte studieløp og faktiske studietid og redusere det reelle frafallet fra alle typer utdanninger.
- UiT skal øke rekrutteringen av eksterne videreutdanningsstudenter i nært samarbeid med praksisfeltet.
- UiT skal tilby studier på et nivå og med en kvalitet som tilfredsstiller nasjonale og europeiske standarder.

Strategiens målsettinger vil i løpet av høsten 2009 bli konkretisert i en handlingsplan for utdanningsvirksomheten for perioden 2010-2013.

Universitetsstyret gir årlig styringssignaler for oppfølgingen av målene.

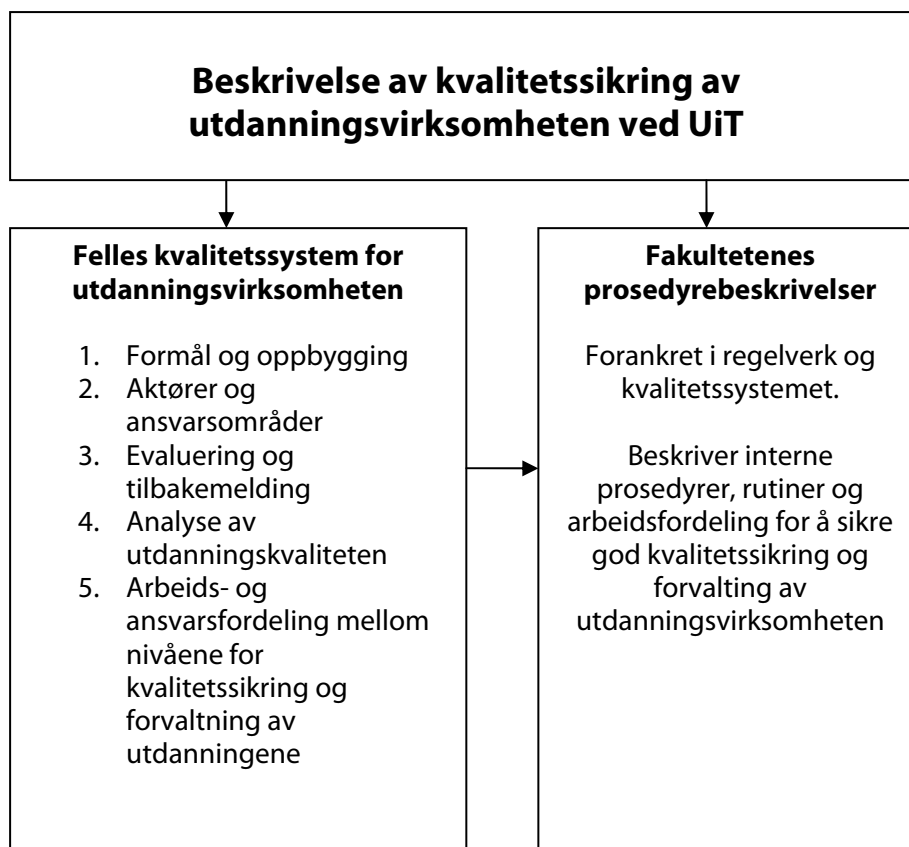
Oppbyggingen av kvalitetssystemet

Kvalitetssystemet bygger på føringer i UiTs strategidokument, gjeldende lover og forskrifter, erfaringer med kvalitetsarbeid og styringssignaler.

Beskrivelsen av kvalitetssikringsarbeidet ved UiT er todelt: en felles, generell del og en spesiell del tilpasset det enkelte fakultet.

- Generell del som beskriver formål, aktører og ansvarsområder, evaluering og analyse og arbeids- og ansvarsfordeling for kvalitetssikring og forvaltning av utdanningene.³
- Fakultetenes prosedyrebeskrivelser av oppgaver de er ansvarlige for, se neste avsnitt.

³ Arbeidet med planlegging av og retningslinjer for kvalitetssikring av faglig kvalitet i emner og studieprogram er beskrevet i systemets del 5, kapittel 3 Kvalitetssikring av studietilbud og emner ved Universitetet i Tromsø.



Fakultetenes prosedyrebeskrivelser

Prosedyrebeskrivelsene skal bidra til at fakultetenes rutiner og gjennomføring av ansvarsområder er godt kvalitetssikret og forankret i kvalitetssystemet. Fakultetene utarbeider selv disse beskrivelsene innenfor rammene av regelverket og UiTs felles kvalitetssystem. Prosedyrene skal ivareta de lokale forhold slik som organisering av arbeidsoppgaver og utdanningenes og fakultetenes egenart, som et felles kvalitetssystem ikke fanger opp.

Som et minimum skal det foreligge prosedyrebeskrivelser for følgende områder:

- Eksamensadministrasjon
- Opptaksarbeid
- Kvalitetssikring av praksis i studiene⁴
- Etablering/nedlegging/endring av studietilbud
- Ansvar- og arbeidsfordeling for fastsetting av emnebeskrivelser og fag- og studieplaner
- Tidsbegrensning av studieretter
- Behandling av permisjonssøknader
- Godkjenning/innpassing
- Evaluering
- System for ekstern evaluering av utdanningene

⁴ Se også avsnitt om evaluering av praksis i del 3 Evaluering og tilbakemelding

Kvalitetssystem for utdanningsvirksomheten ved Universitetet i Tromsø

- Kvalitetssikring av konvensjonsrelaterte utdanninger. System for håndtering av avvik og korrigerende tiltak skal inngå i dette, og det skal foreligge minimumsbeskrivelse på instituttnivå.⁵

Fakultetene står fritt til å utarbeide tilleggsbeskrivelser på bakgrunn av de behov fakultetet har for å ivareta høy faglig kvalitet i studiene og god forvaltning av disse.

⁵ For Bachelorprogrammet i luftfartsfag skal det utarbeides prosedyrebeskrivelser for kvalitetssikring av utdanningen i henhold til regelverk, krav og standarder fastsatt av Luftfartstilsynet. For Bachelorprogrammet i nautikk (ingeniørutdanning) skal det utarbeides prosedyrebeskrivelser for kvalitetssikring av utdanningen i henhold regelverk, krav og standarder fastsatt av Sjøfartsdirektoratet. Disse beskrivelsene kommer i tillegg til universitetets felles kvalitetssystem og fakultetenes prosedyrebeskrivelser.

2. AKTØRER OG ANSVARSOMRÅDER

Ansvaret for arbeidet med utdanningskvalitet er plassert på alle nivåer i organisasjonen. UiTs interne ansvarsfordeling er hjemlet i lov, forskrifter og retningslinjer vedtatt av Kunnskapsdepartementet og UiT.

Arbeidet med utdanningskvaliteten foregår både gjennom departementets styring som eier av institusjonen, og gjennom universitetets styring og ledelse av utdanningsvirksomheten.

Departementets styring av utdanningsvirksomheten

Departementet styrer den nasjonale utdanningspolitikken og den enkelte institusjons virksomhet gjennom:

- Budsjett
- Lovverk
- Etatstyringsmøter

UiTs virksomhetsstyring

Arbeidet med utdanningskvalitet inngår i universitetets felles virksomhetsstyring som omfatter:

- Styringssignaler
- Risikostyring
- Budsjett og budsjettfordeling
- Plandokumenter
- Rapportering

De interne styringssignalene gis på bakgrunn av universitetsstyrets prioriteringer og vurdering av utdanningskvaliteten. I den årlige utdanningsmeldinga gis det styringssignaler på utvalgte felt i henhold til strategiske mål for kvalitetsarbeidet.

Risikostyring inngår som en integrert del av virksomhetsstyringen ved universitetet. Ved bruk av risikostyring identifiseres faktorer som kan medføre at målene for kvalitetsarbeidet ikke nås, konsekvensene av dette og vurdering av aktuelle tiltak. Risikovurderingen danner grunnlag for prioriteringer i arbeidet med utdanningskvaliteten.

I budsjettfordelingen og budsjettdialogen mellom universitetsledelsen og fakultetene koples utdanningskvalitet og de ressursmessige prioriteringene sammen. Som et ledd i den interne mål- og resultatstyringen er arbeidet med innspill til budsjett og rapportering til utdanningsmeldinga⁶ samordna. Enhetene rapporterer årlig om status for arbeidet med utdanningskvaliteten og oppfølgingen av universitetsstyrets styringssignaler.

Universitetsstyret

Arbeidet med utdanningskvaliteten er et institusjonelt ansvar, og universitetsstyret har det overordnede ansvaret for at universitetet er organisert slik at styring av arbeidet med utdanningskvalitet utøves på en hensikts- og planmessig måte. Styret har det overordnede ansvar for fastsetting av mål, resultatkrav og styringssignaler, og skal føre tilsyn med oppfølging og resultatene.

⁶ Årlig rapport om kvalitetsarbeidet til universitetsstyret.

Kvalitetssystem for utdanningsvirksomheten ved Universitetet i Tromsø

Styret:

- Fastsetter og endrer strategier og handlingsplaner
- Legger føringer for universitetets arbeid med kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten
- Behandler (utdannings)meldinga om universitetets arbeid med utdanningskvalitet, og gir føringer og styringssignaler for satsingsområder og prioriteringer for neste periode
- Initierer større evalueringer av fagmiljø og studieprogram
- Fastsetter og endrer opptaksforskrift, studieforskrift, eksamensforskrift og sentrale retningslinjer for utdanningsvirksomheten
- Oppretter og nedlegger studieprogram og studieretninger
- Fastsetter tilleggsbenevnelse til gradene
- Vedtar opptakskapasitet og dimensjonering av studieprogram
- Bestemmer hvilket fakultet som er ansvarlig for programmet
- Vurderer resultatoppnåelse og vedtar budsjett og styringssignaler i henhold til måloppnåelsen

Universitetsdirektøren

Universitetsdirektøren har ansvar for at universitetsstyrets vedtak og styringssignaler iverksettes. Avdelingene underlagt universitetsdirektøren har ansvar for å ivareta ulike deler av arbeidet med utdanningskvaliteten.

Avdeling for utdanning

- Sekretær-, system- og driftsansvarlig for kvalitetssystemet for utdanningsvirksomheten
- Vedlikehold og endring av retningslinjer for forvaltning av utdanningene
- Generell studieveiledning og studieinformasjon
- Studentopptak og studentmottak
- Studentutveksling
- Oppfølging av *Handlingsplan for tilrettelegging og tilgjengelighet*
- Systemeieransvar for FS, LIST og Syllabus (inklusive ansvar for brukeropplæring)
- Sammenstilling og utsending av utvalgte nøkkeldata
- Tilby opplæring i webbasert evalueringsverktøy
- Sekretæransvar for universitetets klagenemnd
- Sekretæransvar for Læringsmiljøutvalget
- Saksforbereder den årlige utdanningsmeldinga om universitetets arbeid med utdanningskvalitet

Avdeling for forskning og utviklingsarbeid

- Sekretær-, system- og driftsansvarlig for kvalitetssystemet for utdanningsvirksomheten (ph.d.-utdanningen)
- Ansvar for ph.d.-forskriften
- Sammenstilling og utsending av utvalgte nøkkeldata
- Saksforbereder den årlige forskningsmeldinga og gir bidrag til utdanningsmeldinga (ph.d.-utdanninga)
- Ansvar for å tilby opplæring i doktorgradsmodulen i FS
- Generell studieveiledning og studieinformasjon
- Kreering av doktorer

Avdeling for kommunikasjon og samfunnskontakt

- Studentrekruttering og markedsføring av UiTs studietilbud

Kvalitetssystem for utdanningsvirksomheten ved Universitetet i Tromsø

- Oppdatering av *Handlingsplan for studentrekruttering*
- Overordnet ansvar for UiTs nettsider
- Arrangerer felles velkomstarrangement for nye studenter
- Karriereveiledning for studenter

Avdeling for økonomi

- Rapportering og virksomhetsstyring
- Budsjett

Avdeling for personal og organisasjon

- Arbeid med helse, miljø og sikkerhet (HMS)
- Organisasjonsutvikling
- Rekruttering av personell
- Opplæring og kompetanseutvikling rettet mot ansatte

Avdeling for IT

- Leverandør av felles IT-tjenester og brukerstøtte til studentene
- Brukerundersøkelser

Avdeling for bygg og eiendom

- Kartlegging, vedlikehold, oppgradering og tilpasning av studentenes fysiske læringsmiljø etter krav om *universell utforming*
- Sekretæransvar i Læringsmiljøutvalget

Læringsmiljøutvalget

Læringsmiljøutvalget ved Universitetet i Tromsø er gitt en viktig rolle i arbeidet med å forbedre studentenes læringsmiljø og studiesituasjon. Læringsmiljøutvalget skal sikre studentene medbestemmelse i saker som gjelder læringsmiljøet.

Læringsmiljøet skal være fullt forsvarlig ut fra en samlet vurdering ut fra hensynet til studentenes helse, sikkerhet og velferd. I universitetets arbeid med å legge til rette for et godt læringsmiljø for studentene, skal det tas hensyn til teknisk og sosial utvikling i samfunnet og det aktuelle studium og studieopplegg.

Læringsmiljøutvalget ved UiT har følgende mandat:

- Bidrar til at bestemmelsene i lov om universiteter og høyskoler § 4-3 blir gjennomført
- Deltar i planleggingen av tiltak for å sikre og videreutvikle kvaliteten i læringsmiljøet og i studiene, og følge utviklingen i spørsmål som angår studentenes sikkerhet, velferd og læringssituasjon
- Fører tilsyn med UiTs oppfølging av *Handlingsplan for tilrettelegging og tilgjengelighet*
- Skal informeres om og kan gi uttalelse om eventuelle klager fra studenter til universitetet om forhold som vedrører studentenes læringsmiljø
- Avgir årsrapport om universitetets arbeid med studentenes læringsmiljø

Universitetet i Tromsøs [Læringsmiljøhåndbok for studenter](#) gir en nærmere beskrivelse av universitetets målsettinger for læringsmiljø og sammenstiller eksisterende organisering og ansvarsfordeling i arbeidet med studentenes læringsmiljø.

Klagenemnda

- Behandler klager over enkeltvedtak som gjelder studenter og søkere til studier ved Universitetet i Tromsø (lokalt opptak)
- Behandler klager over formelle feil ved eksamen, jamfør lov om universiteter og høyskoler § 5-2
- Behandler saker etter lov om universiteter og høyskoler §§ 4-7 annullering av eksamen eller prøve, 4-8 utestegning og bortvisning, 4-9 femte ledd, utestegning grunnet straffbare forhold og 4-10 utestegning etter skikkethetsvurdering

Skikkethetsnemnda

- Behandler studentsaker som fremmes av institusjonsansvarlig for skikkethetsvurderingen
- Gir innstilling til universitetets klagenemnd med vurdering av hvorvidt studenten er skikket eller ikke i forhold til aktuell utdanning

Fakultetene

Fakultetene er faglig myndighet for det samlede emne- og programtilbudet fakultetet tilbyr. Fakultetet er ansvarlig for at studieprogrammene fyller Nokuts krav til faglig kompetanse i den vitenskapelige staben som underviser på programmet.

Sentrale ansvarsområder:

- Foreta prioriteringer og ressursstyring på bakgrunn av styringssignaler og egne mål for arbeidet med utdanningskvaliteten
- Gi innstilling til universitetsstyret om den programportefølje det ønsker å tilby
- Opprette og nedlegge enkeltemner og årsstudier
- Fastsette fag- og studieplan for sine emner og program, og underrette universitetsdirektøren
- Vurdere og koordinere fordeling av emner og undervisningsressurser mellom programmene som er knyttet til fakultetet
- Fastsette grad av delegering av beslutningsmyndighet til faglig programledelse
- Bestemmer den faglige styringsordningen for de enkelte program ved sine institutter
- Administrativt ansvar for interfakultære program dersom universitetsstyret har besluttet å legge forvaltningen av slike til fakultetet
- Fakultetet bestemmer hvilket institutt som er administrativt ansvarlig for et program/årsenhet, hvis det er uenighet om dette
- Mottak av studenter på alle nivå
- Oppnevner programstyre (doktorgradsutvalg) for ph.d.-programmene
- Opptak av ph.d.-studenter
- Generell studieveiledning og informasjon til studenter på alle nivå
- Utenlandsopphold for ph.d.-studenter
- Iverksette større evalueringer ved behov eller på oppdrag fra universitetsstyret
- Utarbeide system for ekstern evaluering av studieprogram og gjennomføre disse
- Ansvar for studentenes læringsmiljø, herunder at HMS-arbeidet som retter seg mot studentene ivaretas og gjennomføres i henhold til gjeldende lov og regelverk
- Utarbeide lokale prosedyrebeskrivelser for forvaltning av utdanningene
- Behandle programstyrene rapporter om utdanningskvaliteten, herunder oppfølgings- og iverksettelsesansvar
- Utarbeide årlig rapport om fakultetets arbeid med utdanningskvaliteten

Instituttene

Instituttets ansvar er knyttet til faglige spørsmål, deriblant å sikre faglig og pedagogisk god kvalitet på undervisningen. Det programansvarlige institutt skal ivareta helheten i programmet og sikre den tematiske organiseringen av det, uavhengig av de organisatoriske avgrensningen som instituttene og fakultetene representerer. Emnene som inngår i programmet må representere en faglig enhet og en faglig fordypning. Videre forvalter instituttet i samarbeid med fakultetet undervisningsressursene, og er ansvarlig for utvikling av faglig kompetanse i den vitenskapelige stab.

Oppgaver som instituttet er ansvarlig for, kan delegeres til den faglige programledelsen, jmfør universitetsstyrets vedtak i sak S 15-09 *Styring og ledelse av studieprogrammene*.

Det bør tilstrebes en hensiktsmessig fordeling av oppgaver knyttet til kvalitetssikring av studiene, og herunder gjennomføring av og oppfølging av evaluering av emner og studieprogram. Programledelsen evaluerer programmene. Instituttet *kan* delegerer arbeidet med evaluering av emner som inngår i programmet til programledelsen for å sikre at helheten i programmene ivaretas.

Sentrale ansvarsområder:

- Faglig, økonomisk og personellmessig ansvar for de program som hører til dets fagområde, eller som instituttet gjennom vedtak er tildelt. Dette gjelder også EVU-program
- Foreslå faglig styringsordning for de utdanningsprogram de tilbyr
- Sørge for god informasjonsflyt mellom institutt og programledelse om funn fra og oppfølging av evalueringer
- Faglig ansvar for emnene (alle nivå tom. ph.d., og inkludert EVU-emner), både de som det undervises i enkeltvis og de som inngår i studieprogrammene
- Kvalitetssikring og kvalitetsutvikling av egen undervisning
- Gi innstilling til fakultetet om den program- og emneportefølje instituttet ønsker å tilby/inngå i
- Samarbeide med andre grunnenheter om forslag til program
- Dialog med andre institutt som ønsker å benytte seg av emner innfor instituttets fagområde
- Ansvar for å sikre faglig god kvalitet i emnene som inngår i programmet, vurdert ut fra helheten emnene skal inngå i
- Disponere undervisningsressursene innenfor den ramme fakultetet har satt. Denne oppgaven omfatter også planlegging av kompetanseutvikling og nyansettelser ved instituttet, jmfør Nokuts krav
- Ansvar for det daglige og systematiske arbeidet med læringsmiljø og gjennomføring av lokale aktiviteter ved enheten
- Evaluering, oppfølging og iverksetting av tiltak av emner som instituttet er ansvarlig for
- Behandle kvalitetsrapporter for de program de deltar i, og følge opp tilbakemeldinger fra studentene, fakultetet og universitetsstyret
- Gi samlet rapport til fakultetet om kvalitetsarbeidet for alle program instituttet er ansvarlig for
- Orienterer Universitetsbiblioteket om pensum og endringer i pensum

Faglig programledelse

Den faglige programledelsen har ansvar for å ivareta helheten i programmene.⁷ Instituttet kan delegerer oppgaver til programledelsen som instituttet er ansvarlig for å gjennomføre.

Universitetsstyret har vedtatt tre mulige modeller for faglig ledelse av utdanningsprogrammene, organisert under instituttnivået:

Modell	Fullmakter	Sammensetning	Faglig ivaretagelse
1. Instituttleder leder selv programstyret	Instituttleder med sine fullmakter er leder av programstyret	Settes sammen av faglærere og studenter i tillegg til instituttleder	Koordinerende og rapporterende funksjon, behandler faglige spørsmål knyttet til programmet
2. Instituttleder oppnevner programstyreleder	Programstyreleder delegeres myndighet og gis økonomiske fullmakter innen gitte rammer	Settes sammen av faglærere og studenter	Koordinerende og rapporterende funksjon, behandler faglige spørsmål knyttet til programmet
3. Fakultetet tilsetter studieleder etter innstilling fra instituttleder	Økonomi og personalansvar innenfor nærmere angitt fullmakt	Studieleder gjennomfører møter med studenter og faglig ansatte	Koordinerende og rapporterende funksjon, behandler faglige spørsmål knyttet til programmet

Målsettingen med modellene er å etablere en faglig tett oppfølging av studentene og sikre kvalitativ god undervisning faglig godt innhold i utdanningsprogrammene.

Sentrale ansvarsområder:

- Koordinerende og rapporterende funksjon. Skal se til at programmet har en faglig helhet og en faglig fordypning, samt ivareta programkvaliteten.
- Påse at lover, forskrifter, reglement og andre bestemmelser for utdanningene blir fulgt. I dette inngår ansvar for å påse at kvalitetssystemets bestemmelser blir fulgt
- Fremme forslag til fakultetet om endringer i programmet
- Organisere undervisningsvirksomheten og det pedagogiske arbeidet i programmet
- Følge opp evalueringsresultater og studentenes tilbakemeldinger, samt gi tilbakemelding til studentene på dette
- Ansvar for at de budsjettmidler om særskilt avsettes til programmet blir anvendt ut fra faglige prioriteringer og innenfor de rammer som er satt
- Faglige vurderinger ved opptak av studenter
- Se til at det eksisterer relevante tilbud om utvekslingsopphold ved utenlands lærested
- Fremme forslag om eksterne sensorer overfor instituttet
- Se til at det finnes ordninger som styrker det faglige og sosiale læringsmiljøet blant studentene innenfor programmet
- Gjennomføre årlig evaluering av studieprogrammet/ene
- Utarbeide årlig rapport om kvaliteten i programmet

⁷ Ansvars- og arbeidsdeling for studieprogrammene er gitt i styresak S 15-09 Styring og ledelse av studieprogrammene (arkivref. ePhorte 2009/174).

Ph.d.-studienes programledelse/doktorgradsutvalg

Programledelsen/doktorgradsutvalgene har ansvar for å ivareta helheten i programmene.

Sentrale ansvarsområder:

- Sikre at ph.d.-studentene får det opplæringstilbudet de har krav på
- Evaluering, oppfølging og iverksetting av tiltak for emner som inngår i opplæringsdelen
- Gjennomføre årlig evaluering av program
- Ivareta studentenes faglige og sosiale miljø
- Årlig gjennomføring av framdriftsrapportering. Rapport leveres av ph.d.-student og veileder
- Utarbeide årlig rapport om kvaliteten i programmet

Universitetsbiblioteket (UB)

Universitetsbiblioteket har ansvaret for at studentene har tilgang til lærings- og informasjonsressurser i papirbasert og elektronisk form. UB har også ansvar for at fysiske og elektroniske fasiliteter er tidsmessige og funksjonelle, og at studentene får veiledning i bruk av bibliotekets ressurser.

Sentrale ansvarsområder:

- Publisering og formidling
- Læringsarena
- Tilgang til informasjonsressurser
- Brukerundersøkelser
- Gir undervisning i informasjonskompetanse

U-vett

U-vett er UiTs kompetanse- og ressurscenter innenfor organisering og tilrettelegging av fleksible studier og etter- og videreutdanning.

Sentrale ansvarsområder:

- Utvikle etter- og videreutdanningstilbud for eksterne aktører i samarbeid med fagmiljøene
- Utvikle nye, fleksible utdanningstilbud i samarbeid med fagmiljøene
- Initiere, motivere og utvikle bruk av IKT i undervisningen i samarbeid med fagmiljøene

Programstyret for universitetspedagogikk

Programstyret har overordnet ansvar for at den universitetspedagogiske virksomheten holder høy kvalitet og at tilbudet drives effektivt i overensstemmelse med de lover, forskrifter og regler som til enhver tid gjelder. Programstyret skal legge fram forslag til strategi for fagområdet universitetspedagogikk i tråd med UiTs strategidokumenter og bestemmelser for tilsetting i forsker – og undervisningsstillinger, samt årlige planer for kurstilbud innenfor universitetspedagogikk.

Sentrale ansvarsområder:

- Utvikle og samordne tilbudet innenfor universitetspedagogikk i samarbeid med fagmiljøene
- Bidra til utvikling og utprøving av nye undervisnings- og vurderingsmetoder
- Godkjenne framlagte pedagogiske mapper som dokumentasjon av pedagogisk basiskompetanse etter innstilling fra fagmiljø og representanter for fagområdet universitetspedagogikk

Kvalitetssystem for utdanningsvirksomheten ved Universitetet i Tromsø

- Utvikle pedagogiske mapper som et tilbud for alle tilsatte i undervisnings- og forskerstillinger
- Påse at det skjer en kontinuerlig evaluering av kurstilbud og støttetjenester innenfor fagområdet

Studentene

Studentene har ansvar for å innta en aktiv rolle i arbeidet med kvalitetsutvikling og kvalitetssikring av utdanningene.

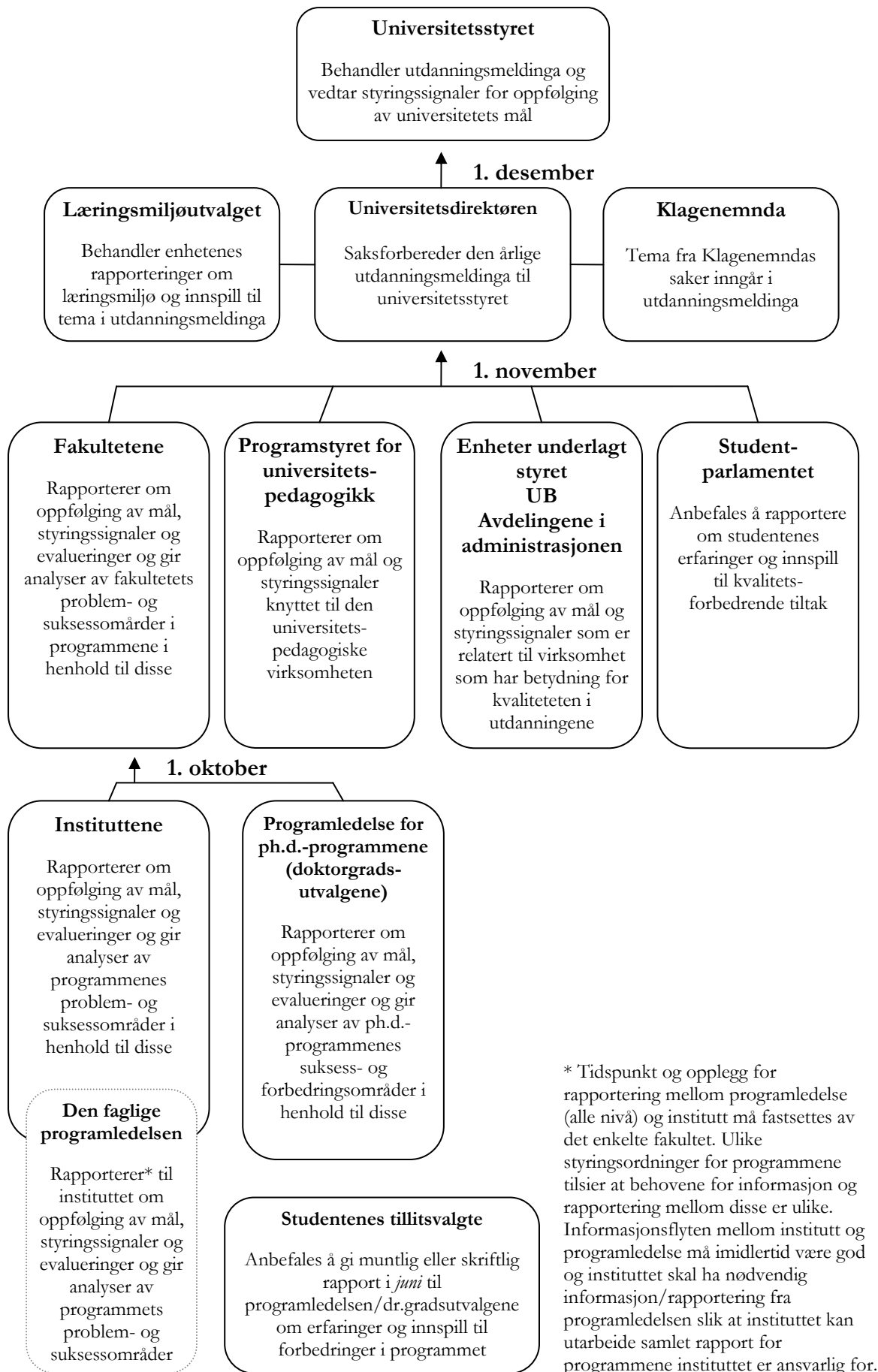
Sentrale ansvarsområder:

- Plikt å holde seg informert om praktiske og administrative forhold som timeplaner, innleveringsfrister, arbeidskrav, obligatoriske aktiviteter, eksamen og godkjenning av utdanningsplan
- Delta aktivt i undervisnings- og læringsaktiviteter for å bidra til et best mulig læringsutbytte for seg selv og sine medstudenter slik at læringsmålene for studiet nås
- Bruke sin innflytelse og delta konstruktivt i studentevalueringer som UiT gjennomfører for å bedre utdanningskvaliteten
- Ph.d.-studentene skal levere årlige framdriftsrapporter, jf. § 21 i ph.d.-forskriften
- Oppnevne engasjerte studentrepresentanter som skal bidra i rådspøringer, beslutninger og vedtak i styrer og utvalg ved UiT

Studentens tillitsvalgte anbefales å avgi samlet muntlig eller skriftlig rapport til programledelsen/doktorgradsutvalg senest innen utgangen av hvert studieår slik at studentenes synspunkter blir tatt med i programledelsens/doktorgradsutvalgets planlegging av kvalitetsforbedrende tiltak og videre rapportering.

Kvalitetssystem for utdanningsvirksomheten ved Universitetet i Tromsø

Figur: RAPPORTERINGER TIL UITS ÅRLIGE UTDANNINGSMELDING TIL STYRET



Tabell: Rapporteringsfrister

Frist	Rapportering	Ansvar
Kontinuerlig.	Rapport til instituttet <i>Opplegg for årlig rapportering til institutt fastsettes av det enkelte fakultet.</i>	Programledelsen
Kontinuerlig	Rapportere til fakultetene om funn og oppfølging av brukerundersøkelser	Universitetsbiblioteket Avdeling for IT
1. juni	Årsrapport om Læringsmiljøutvalgets arbeid	Læringsmiljøutvalget
1. juni	Orientering til universitetsstyret om Klagenemndas arbeid	Klagenemnda
Årlig	Orientering til universitetsstyret om universitetets oppfølging av Handlingsplan for tilrettelegging og tilgjengelighet	Universitetsdirektøren
Anbefalt tidspunkt: juni	Studentens tillitsvalgte anbefales å avgi samlet muntlig eller skriftlig rapport til programledelsen/doktorgradsutvalg	Studentens tillitsvalgte på det enkelte program
1. oktober	Rapport til fakultetene	Instituttene
1. november	Rapportering til utdanningsmeldinga oversendes universitetsdirektøren	Fakultetene Universitetsbiblioteket Enheter underlagt styret Programstyret for universitetspedagogikk Studentstyret Avdelingene i administrasjonen (Universitetsdirektøren)
Fastsettes av fakultetet	Ph.d.-student og veileders framdriftsrapportering	Ph.d.-programmenes programledelse /doktorgradsutvalg)
1. desember	Saksforbereder utdanningsmeldinga til universitetsstyret	Avdeling for utdanning
Desembermøtet	Behandler utdanningsmeldinga	Universitetsstyret

3. EVALUERING OG TILBAKEMELDING

Arbeidet med å forbedre studiene er en kontinuerlig prosess. Studentene skal sikres mulighet til å gi tilbakemeldinger på sin opplevelse av utdanningskvaliteten. Mange av disse tilbakemeldingene gis kontinuerlig i den daglige kontakten mellom studenter og ansatte. Denne formen for direkte kommunikasjon gir gode muligheter for rask oppfølging. Dialog og forbedringsvilje bør stå i fokus i den daglige kontakten mellom studentene og universitetets ansatte.

I tillegg skal det gjennomføres systematisk innhenting av informasjon om hvordan utdanningskvaliteten vurderes av studenter, fagmiljø og yrkesliv.

Det skal gjennomføres interne og eksterne evalueringer av alle utdanninger som UiT er ansvarlig for⁸ etter en syklisk fastsatt plan. Evalueringene inngår i det systematiske arbeidet med kvalitetssikring av utdanningene.

For at universitetet skal lykkes i kvalitetsarbeidet, må det systematiske evalueringsarbeidet og oppfølgingen av disse først og fremst forankres hos ledelsen på de ulike nivåene og ikke minst i fagmiljøene. De faglig ansatte har kompetanse til å vurdere sentrale aspekter i tilknytning til den kvaliteten i det enkelte studium. Dette gjelder særlig kvaliteten på planleggingen og gjennomføringen av undervisnings- og læringsaktiviteter, eksamen og vurdering av studentenes arbeid og studienes faglige innhold.

Universitetet har som mål å tilby god faglig og pedagogisk kvalitet i utdanningene på et nivå som tilfredsstillende nok utgjør krav og internasjonale krav og standarder. Det er derfor avgjørende at fakultetene, instituttene og programstyrene legger til rette for at arbeidet med evaluering og oppfølging av disse er godt forankret blant universitetets faglig ansatte.

Formål

Interne evalueringer bidrar til å gi studentene en aktiv rolle i arbeidet med utdanningskvalitet, fører til større fokus på studentens totale læringsmiljø og til forankring av arbeidet med utdanningskvalitet i fagmiljøene. Evaluering er en del av studentenes læringsprosess og fagmiljøenes selvevaluering.

Eksterne evalueringer gir verdifull informasjon om nivå og innhold i utdanningene tilfredsstillende nasjonale og internasjonale krav og standarder.

Funnene fra evalueringene gir et godt beslutningsgrunnlag for valg av tiltak som kan sikre og videreutvikle kvaliteten på utdanningene.

Retningslinjer for evaluering av utdanningene ved UiT

Evalueringene skal gjennomføres og behandles i henhold til gjeldende regelverk⁹. For fakultetene anbefales følgende delegasjon av ansvaret:

- Instituttene¹⁰ evaluerer enkeltemner, praksisperioder, feltarbeid og tokt. Enkeltemner som inngår i opplæringsdelen for ph.d.-program evalueres av programledelsen/doktorgradsutvalgene
- Programledelsen¹¹ evaluerer programmene

⁸ Enkeltemner, årsstudier, bachelorprogram, mastergradsprogram, profesjonsutdanninger, etter- og videreutdanningstilbud og ph.d.-program.

⁹ Jamfør [Behandling av personopplysninger ved UiT](#) og [retningslinjer](#) for bruk av det webbaserede spørreverktøyet QuestBack ved UiT.

¹⁰ Instituttene kan delegere arbeidet med evaluering av emner til programledelsen.

¹¹ Ved UiT er det tre modeller for faglig programledelse, jamfør sak *S 15-09 Styring og ledelse av studieprogrammene* (arkivref. ePhorte 2009/174).

- Fakultetene gjennomfører eksterne evalueringer av studieprogram

Generelle retningslinjer for evaluering:

- Evalueringene skal dokumenteres
- Det skal etableres rutiner for oppfølging av evalueringresultatene
- Funn fra evalueringer sammenfattes, vurderes og kommenteres før de gjøres tilgjengelige¹²
- Studentene skal ha informasjon om resultater og planer for oppfølging av evalueringer de har deltatt i

Evalueringemetoder

Enhetene kan velge mellom eller kombinere dialogbasert eller skriftlig evalueringmetode. Det skal velges en metode som sikrer bred medvirkning og gir god behandling av datamaterialet.

Dialogbasert evaluering ved emne- og studieprogramevaluering

Dialogbasert evaluering gjennomføres med utvalgte studenter eller hele studentgruppen og én eller flere ansatte. Evalueringen kan enten inngå som en del av undervisningen eller i form av evalueringsmøter. Studentene velger sine representanter, og studentene bør være i flertall ved gjennomføring av denne formen for evaluering.

Dialogbasert evaluering dokumenteres gjennom skriftlig referat. Tema fra evalueringen sammenfattes og gjøres tilgjengelige for de aktuelle studentene i rimelig tid etter evalueringa er gjennomført.

Skriftlig evaluering ved emne- og studieprogramevaluering

Skriftlig evaluering gjennomføres ved bruk av anonymiserte evalueringsskjema. Enhetene må ha et kritisk forhold til bruk av webbasert evalueringverktøy. Spørreskjemaet må være tilpasset det aktuelle emnet/studieprogrammet. Data fra skriftlige evalueringer sammenfattes, kommenteres og gjøres tilgjengelig for de aktuelle studentene i rimelig tid etter at evalueringa er gjennomført.

Emneevaluering - generelt

Fakultetene har det overordnede ansvaret for at det utarbeides årlige evalueringsplaner som gjøres kjent blant studenter og ansatte senest innen oppstarten av hvert studieår. Emneevaluering består av student- og faglærerevaluering som gjennomføres hver for seg på utvalgte emner i henhold til en evalueringsplan fastsatt av fakultetsstyret.

Alle emner evalueres minimum én gang hvert tredje år og alltid ved første gangs gjennomføring. Emner som ikke tilbys hvert år (som eksempelvis emner som inngår i opplæringsdelen for ph.d.-programmene og EVU-emner), evalueres minimum ved tredje gangs gjennomføring.

Som hovedregel anbefales det å gjennomføre underveisevaluering. Denne formen for evaluering gjør det enklere å iverksette tiltak mens studentene fremdeles deltar på læringsaktivitetene på det aktuelle emnet. Underveisevaluering kan dessuten bidra til å motivere studentene til økt deltakelse i studentevalueringer fordi de erfarer nytten av å gi tilbakemeldinger før studiet er avsluttet.

Studentevaluering av emne

Studentevaluering av emne gjennomføres i undervisningssemesteret. Evalueringene gir studentene anledning til å komme med synspunkter om forhold som er relevant for kvaliteten emnet. Dersom emnet består av flere komponenter (som for eksempel flere tematiske hoveddeler), skal hver komponent evalueres. Eksempel på tema:

¹² Av hensyn til personvernet skal det ikke publiseres funn fra evalueringer i ubearbeidet form.

Kvalitetssystem for utdanningsvirksomheten ved Universitetet i Tromsø

- Læringsmiljø
- Vurdere egen innsats og forutsetninger for å ta emnet
- Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer
- Praktisperiode, feltarbeid, tokt og ekskursjoner/studiereiser
- Læringsutbytte
- Gjennomføring og organisering av emnet
- Arbeidsmengde
- Pensum

Faglærerevaluering av emne

Faglærer(e) gir skriftlig evaluering av emne. Faglærerevaluering gjennomføres etter at studentene har evaluert emnet, og etter at vurdering av arbeidskrav og eksamen er gjennomført. Evalueringen skal inneholde faglærers vurdering av forhold som har betydning for kvaliteten på emnet.

Eksempel på tema:

- Studentenes faglige forutsetninger for å ta emnet
- Arbeidsmengde på emnet
- Undervisnings- lærings- og vurderingsformenes relevans i forhold til læringsmål for utdanningen
- Studentens læringsmiljø
- Studentenes innsats
- Egen innsats
- Forslag til kvalitetsforbedrende tiltak

Emneevaluering – feltarbeid, tokt og studiereiser

I emner hvor feltarbeid, tokt og studieprogram inngår, skal det gjennomføres kontinuerlige studentevaluering av disse aktivitetene.

Tema i evalueringene skal knyttes til:

- Læringsmål for studiet
- Opplæring innenfor helse, miljø og sikkerhet
- Har studentene fått tilstrekkelig informasjon om plikter og rettigheter, kontaktpersoner, sikkerhet m.m.
- Administrering og praktisk tilrettelegging

Ansvarlig faglærer for gjennomføring av feltarbeid, tokt eller studiereiser skal gi en vurdering av forhold som har betydning for gjennomføringen av læringsaktiviteten. Resultatene fra disse evalueringene skal rapporteres til programledelsen.

Evaluering av praksis

Samhandlingen mellom lærested og praksissted skal reguleres i en skriftlig avtale. Den faglige kompetansen og infrastrukturen til praksisstedet må kvalitetssikres før avtale med praksissted inngås. Fakultetene har ansvar for å utarbeide prosedyrebeskrivelser for kvalitetssikring av praksis. Fakultetene bør vurdere å utarbeide ensartede ordninger for kvalitetssikring av praksis for studier med sammenlignbare praksisopphold.

Det skal foreligge skriftlig informasjonen til alle parter om forhold som har betydning for gjennomføringen av praksisoppholdet: Læringsmål for praksisperioden, krav for bestått praksisperiode, studentenes, praksisstedets og lærestedets ansvar og oppgaver og eventuelt andre forhold som har betydning for gjennomføringen av praksisperioden. Denne informasjonen skal inngå som en del av bakgrunns materialet for evaluering og gjennomføring av kvalitetsforberedende tiltak.

Kvalitetssystem for utdanningsvirksomheten ved Universitetet i Tromsø

Alle studier hvor praksis inngår, skal ha et opplegg for evaluering som skissert under. I studier med korte praksisopphold kan det legges opp til et enklere opplegg for evaluering enn det som er beskrevet her. Evalueringen må likevel sikre regelmessig innhenting av dokumentert informasjon fra alle parter med særlig fokus på studentenes læringsmål for praksisoppholdet.

Evaluering av studentenes praksis omfatter:

1. *Underveisevaluering av praksis*

Formålet med underveisevalueringen er å avdekke om gjennomføringen av praksisoppholdet foregår etter planen og det om det eventuelt er forhold som kan forbedres mens studentene fremdeles er i praksis. Det anbefales instituttet/ansvarlig faglærer og praksisansvarlig i samarbeid utarbeider en veiledning til aktuelle tema for evalueringen. Evalueringen kan foregå individuelt eller i grupper.

2. *Praksisstedets selvevaluering*

Praksisstedet bes om å gjennomføre en evaluering hvert tredje år. Evalueringen skal omfatte erfaringer med samarbeidet med universitetet, praksisstedets rutiner for mottak av studenter, praksisstedets faglige oppfølging av studentene, vurdering av infrastruktur, og eventuelle andre forhold som har betydning for gjennomføringen av praksisperioden. Praksisstedet oppfordres til å komme med innspill til eventuelle kvalitetsforbedrende tiltak.

3. *Faglærers evaluering av praksis*

Faglærer(e) tilknyttet praksisemne gjennomfører årlig en evaluering av praksis (enkeltvis eller samlet). Formålet med faglærers evaluering er å gi en samlet vurdering av praksis på bakgrunn av egne erfaringer samt studentenes og praksisstedets tilbakemeldinger. Eventuelle forslag til kvalitetsforbedrende tiltak bør inngå i evalueringa. Faglærers evaluering oversendes programledelsen i forkant av den årlige studieprogramevalueringa slik at funn fra praksisevaluering kan inngå i den samlede vurderingen av kvaliteten på studieprogrammet.

Studieprogramevaluering

Det skal gjennomføres årlige studieprogramevalueringer. Det anbefales å velge dialogbasert evaluering i form av møter mellom studentene og ansatte fra programledelsen/fagmiljøet tilknyttet programmet hvor studentene er i flertall. I tilfeller hvor det ikke lar seg gjøre å gjennomføre evalueringsmøter mellom studenter og programledelsen fordi studentene ikke er på campus (nettbaserte eller desentraliserte studier), kan det gjennomføres skriftlige programevalueringer hvor opplysninger innhentes fra både studenter og programledelsen/fagmiljøet.

Studieprogramevaluering tar for seg tema som er relevant for kvaliteten på programmet, som for eksempel:

- Emnesammensetning og faglig fordypning
- Studentenes læringsmiljø
- Vurdere om undervisnings- lærings- og vurderingsformene er egnet for å nå utdanningens læringsmål
- Funn fra student- og faglærerevaluering av emner og praksisevaluering
- Total arbeidsbelastning for studentene
- Studentenes egeninnsats
- Gjennomstrømming
- Utvekslingsopphold
- Relevans
- Informasjon om og administrering av programmet

Programledelsen skal gjennomgå og vurdere funn fra studieprogramevalueringene.

Læringsmiljøundersøkelser

Læringsmiljøutvalget ved UiT initierer større læringsmiljøundersøkelser. Tema for disse undersøkelsene knyttes til forhold som er relevant for studentenes fysiske, psykososiale og organisatoriske læringsmiljø med fokus på aktuelle problemstillinger og utfordringer på lokalt nivå (UiT) og eventuelt nasjonalt nivå. Funn fra læringsmiljøundersøkelsene gir informasjon om hvordan studentene opplever læringsmiljøet, og skal danne grunnlag for nødvendige forbedringer.

Utover de større læringsmiljøundersøkelsene som Læringsmiljøutvalget initierer, skal læringsmiljørelaterte forhold inkluderes i de systematiske studentevalueringene av emner og studieprogram. Dette for blant annet å kartlegge studentenes fysiske læringsmiljø og fange opp mangler knyttet til fasilitetene som studentene benytter i studiesitasjonen. Faglig- og sosialt miljø samt god og tilgjengelig informasjon om studierelaterte forhold er også viktige tema.

Brukerundersøkelser

Universitetsbibliotekets (UB) og Student-ITs tjenester utgjør en viktig del av studentenes læringsmiljø. UB og Student-IT skal jevnlig (minimum hvert tredje år) gjennomføre brukerundersøkelser der studentene gis anledning til å evaluere læringsmiljørelevante tjenester. Det anbefales at undersøkelsene legges til vårsemestrene slik at funnene kan vidererapporteres til fakultetene i slutten av vårsemesteret eller begynnelsen av påfølgende høstsemester, og således inngå i fakultetenes samlede vurdering av kvaliteten på utdanningene. Funn fra brukerundersøkelsene skal inngå i den årlige rapporteringa til utdanningsmeldinga.

Kandidat- og arbeidsmarkedsundersøkelser

Universitetsstyret initierer kandidatundersøkelser og arbeidsmarkedsundersøkelser på utvalgte studieprogram. Fakultetene gjennomfører og følger opp resultatene fra disse undersøkelsene

System for eksterne evalueringer

Fakultetene er ansvarlige for å utarbeide system for ekstern evaluering av sine studieprogram. Fakultetene avgjør selv evalueringsfrekvens. Systemet utarbeides på bakgrunn av utfordringer reist av fakultetsstyret. De eksterne evalueringene skal omfatte studieprogram på alle nivå¹³. Systemene skal minimum gi en beskrivelse av følgende momenter:

¹³ Fra bachelor- til og med ph.d-nivå.

- Evalueringskomiteens sammensetning¹⁴
- Mandat
- Dokumentasjon¹⁵
- Behandling og oppfølging

Studentenes tillitsvalgte

Det velges tillitsvalgte studenter for alle program (inkludert ph.d.-program). I begynnelsen av hvert studieår velges minimum én student fra hvert årskull. Det anbefales at studentrepresentanter velges for hele programperioden for å sikre kontinuitet og erfaringsutveksling.

Studentene velger sine representanter selv. Disse kan være studenter på det aktuelle programmet som er valgt til andre studentdemokratiske verv eller andre studenter på programmet.

Det anbefales at de tillitsvalgte studentene innenfor samme program har jevnlig kontakt slik at nye tillitsvalgte får dra nytte av de andres erfaringer og kunnskap.

De tillitsvalgte studentene bidrar til å styrke studentens rolle og engasjement for læringsmiljø og utdanningskvalitet, og de er studentenes representanter i saker om utdanningskvalitet.

De tillitsvalgte opptre på vegne av hele studentgruppa på programmet og må derfor kommunisere jevnlig med de øvrige studentene. Dersom studenter opplever kvalitetssvikt på emner som ikke inngår i evalueringsplanen på et gitt tidspunkt, skal de tillitsvalgte studentene bidra til å ta opp saken med fagmiljø, styrer og utvalg.

Studentens tillitsvalgte anbefales å avgi samlet muntlig eller skriftlig rapport til programstyret senest innen utgangen av hvert studieår, slik at studentenes synspunkter blir tatt med i programstyrenes planlegging av kvalitetsforbedrende tiltak og videre rapportering.

Respons

Studentene skal ha anledning til å gi fortløpende tilbakemeldinger på sin opplevelse av utdanningskvalitet og læringsmiljø. Studentene kan gi tilbakemeldinger i forbindelse med studentevalueringer eller ta direkte kontakt med fakultet, programledelse eller institutt.

Dersom studentene ikke ønsker å kontakte noen av disse instansene direkte, kan henvendelsen rettes til Avdeling for utdanning som vil veilede studentene til riktig instans.

På nettsiden om [studentenes læringsmiljø](#) finnes det også mulighet for å gi elektroniske tilbakemeldinger ved bruk av funksjonen *Respons*. Her kan studentene gi både ris og ros vedrørende forhold som er relatert til studiene og læringsmiljøet ved UiT.

Enhetene som tilbakemeldingene er rettet mot, har ansvar for å følge opp disse og gi tilbakemelding til studentene om oppfølginga. Organiseringen og ansvarsfordelingen i arbeidet med studentenes læringsmiljø, samt informasjon om rettigheter, plikter klageadgang, frister og lignende er beskrevet i Universitetet i Tromsøs [Læringsmiljøhandbok for studenter](#). I tillegg har universitetet et eget system for helse, miljø og sikkerhet og internkontroll.

¹⁴ Det skal være minimum to eksterne fagpersoner med stilling knyttet til tilsvarende utdanning ved annen utdanningsinstitusjon.

¹⁵ Nokuts [Forskrift om standarder og kriterier for akkreditering av studier og kriterier for akkreditering av institusjoner i norsk høyere utdanning](#) bør ligge til grunn for valg av bakgrunnsdokumentasjon.

4. ANALYSE AV UTDANNINGSKVALITETEN

Formålet med analyse av utdanningskvaliteten er å finne årsakene til kvalitetssvikt og suksessfaktorer slik at UiT blir bedre i stand til å utvikle god kvalitet i utdanningene vi tilbyr. Kunnskap om utdanningenes kvalitet innhentes vi blant annet gjennom den daglige kontakten mellom studenter og fagmiljø, og gjennom systematiske evalueringer av utdanningene.

Analyse og kvalitetsforbedring

Analyse av utdanningskvaliteten er et hjelpemiddel for å finne ut hvorvidt UiT når de fastsatte målene, og om universitetet er i stand til å møte endringer og utfordringer som følge av endrede rammebetingelser og endrede krav til utdanningene.

Analysene baseres på en helhetlig dokumentasjon bestående av både kvalitative og kvantitative kvalitetsindikatorer. Kvalitetsindikatorerne skal først og fremst gi oss informasjon om aktuelle forhold som er verdt å undersøke og analysere nærmere, som for eksempel:

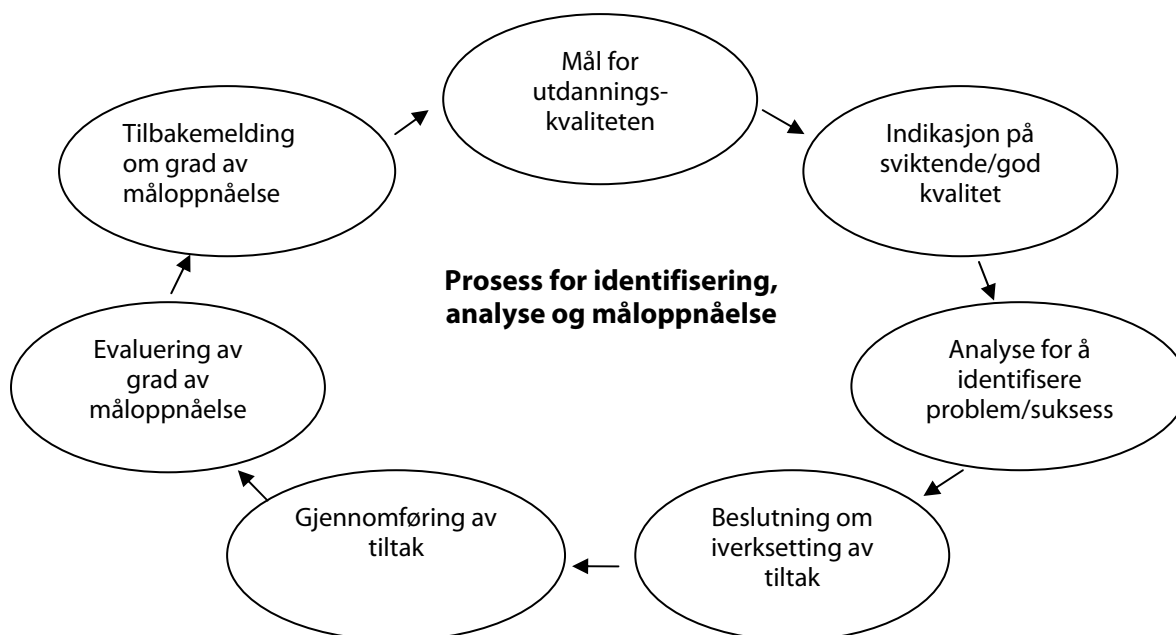
- Rekruttering til utdanningene
- Gjennomføring og frafall
- Resultat
- Læringsmiljø
- Kvaliteten på læringsaktivitetene
- Utdanningenes relevans

Analysene gjøres på bakgrunn av kunnskapen som vi får gjennom:

- Daglig kontakt mellom studenter, fagmiljø og administrasjon
- Studentenes tilbakemeldinger og evaluering av utdanningene
- Faglærernes vurdering av studentarbeider
- Faglærernes og fagmiljøenes evaluering av utdanningene
- Interne og eksterne evalueringer av utdanninger og fagmiljø
- Nøkkeldata/kvantitative kvalitetsindikatorer

Fagmiljøene har kunnskap om utdanningenes styrker og svakheter, og programstyrene har ansvar for å formidle denne kunnskapen videre i sine analyser og årlige rapportering om utdanningskvaliteten. Analysene gir styrene et godt grunnlag til å foreta beslutninger som har betydning for kvaliteten.

Utgangspunktet for analysene tas i de mål UiT har for utdanningskvaliteten slik de er beskrevet i UiTs strategi, styringssignaler og enhetenes egendefinerte mål for kvalitetsarbeidet:



Hvilke områder UiT velger å analysere, vil variere for de ulike utdanningene og nivåene. Noen utfordringer vil UiT ha til felles med sektoren for øvrig, fordi de gjenspeiler langvarige trender eller forhold som ikke er lokalt forankret. Andre utfordringer kan skyldes lokale forhold knyttet til for eksempel programstruktur eller læringsaktiviteter. Suksessområdene bør også analyseres slik at vi får fokus på god utdanningskvalitet og kan dele på erfaringene.

Vurderingen av aktuelle tiltak bør gjøres på bakgrunn av universitetets mål samt de krav som stilles til utdanningene gjennom Nokuts akkrediteringskrav.

Uavhengig av årsakene til sviktende kvalitet eller suksess, må universitetet ha som mål å utvikle kvaliteten, og gode analyser er et viktig redskap for å nå dette målet.

Nøkkeldata

Nøkkeldata brukes i forbindelse med budsjettarbeid og som grunnlagsmateriale for å identifisere og analysere aktuelle problem- og suksessområder:

- Ressursbruk (statistikk om emne- og programporteføljen og finansiering av doktorgradsavtaler)
- Etablering og nedlegging av utdanningstilbud (søknads-, opptaks- og registreringsstatistikk, statistikk om emne- og programportefølje, studiepoengproduksjon)
- Rekruttering til utdanningene (søknads-, opptaks- og registreringsstatistikk)
- Studentenes faglige nivå ved opptak (poengberegning)
- Studentenes evne til å gjennomføre programmet (gjennomføringsstatistikk og studiepoengproduksjon/kandidatproduksjon)
- Studentens faglige prestasjoner og læringsutbytte (statistikk om karakterfordeling og stryk/refusjoner)
- Utdanningenes grad av internasjonalisering – (statistikk om utveksling, utvekslingsavtaler og fordeling av utenlandsstipend)

Kvalitetssystem for utdanningsvirksomheten ved Universitetet i Tromsø

- Forvaltning av utdanningene (statistikk om tidsbruk fra innlevering av oppgave/avhandling til sensur/bedømmelse)

Tallmaterialet hentes fra Felles Studentsystem (FS) og LedelsesInformasjon og Statistikk (LIST). Alle enheter har selv ansvar for å hente ut tallmateriale som er relevant for de analysene enhetene selv ønsker å utføre.

Avdeling for utdanning utarbeider årlig statistikk om studieprogrammene (bachelor og master) til bruk i analysen. Nøkkeldataene oversendes programledelsen medio september og medio mars. Programledelsen har ansvar for å analysere nøkkeldataene i de årlige rapporteringene om utdanningskvaliteten.

I forbindelse med den årlige utdanningsmeldinga, vil Avdeling for utdanning utarbeide nøkkeldata for å belyse aktuelle problemstillinger knyttet til forvaltning av utdanningene og vurdering av utdanningskvaliteten. Nøkkeldataene skal særlig benyttes i forbindelse med dybdeanalyser for å finne mulige årsaker til positiv eller negativ utvikling for utvalgte program og problemområder.

5. ARBEIDS- OG ANSVARFORDDELING MELLOM NIVÅENE FOR KVALITETSSIKRING OG FORVALTNING AV UTDANNINGENE

Forvaltninga av utdanningsvirksomheten utgjør en viktig del av det systematiske arbeidet med å kvalitetssikre utdanningene. Kapitlene i del 5 beskriver konkret ansvar og arbeidsprosesser med forvaltningsoppgaver knyttet til utdanningsvirksomheten. I dette inngår også planlegging og kvalitetssikring av faglig kvalitet i emner og studieprogram.

Del 5 består av følgende kapitler:¹⁶

1. Generelt om behandling av studiesaker
2. Gradsforvaltning og arbeidsdeling mellom de ulike nivå og organer
3. Kvalitetssikring av studieprogram og emner
4. Forvaltning av felles gradssamarbeid
5. EVU og desentraliserte studier
6. Forvaltning av graden philosophiae doctor (ph.d.)
7. Forvaltning av opptak til studier
8. Semesterregistrering og oppdatering av studentregister
9. Studie- og karriereveiledning
10. Godkjenning og innpassing av ekstern utdanning
11. Utsveklingsavtaler og studentutveksling
12. Forvaltning av eksamen og sensur
13. Forvaltning av vitnemål
14. Forvaltning av klagesaksbehandling
15. Disiplinære reaksjoner overfor studenter
16. Skikkethetsvurderinger av studenter
17. Behandling av studentopplysninger
18. Studentarkiv

Disse kapitlene finnes i egne dokumenter på <http://uit.no/utdanning/kvalitetssystem>

¹⁶ Fakultetene står fritt til å utarbeide tilleggsbeskrivelser til disse felles beskrivelsene i sine lokale prosedyrebeskrivelser tilpasset lokale forhold og etter behov, jamfør del 1, avsnitt om enhetenes prosedyrebeskrivelser.